

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان زنجان

قانون مالیات بر ارزش افزوده موانع و مشکلات

اردیبهشت ماه ۱۳۹۶

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سازمان های تابعه :

○ سازمان امور مالیاتی کشور

○ سازمان خصوصی سازی

○ سازمان بورس و اوراق بهادار

○ سازمان اموال تملیکی

○ سازمان حسابرسی

○ شرکت سرمایه گذاری خارجی ایران

○ سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران

○ گمرک جمهوری اسلامی ایران

○ شرکت سهامی چاپخانه دولتی ایران

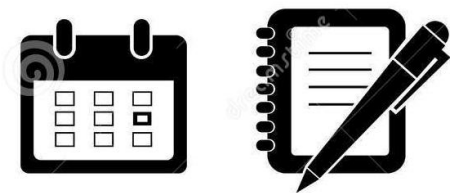

سازمان امور مالیاتی کشور

۱) قانون مالیات های مستقیم

- باب اول : اشخاص مشمول مالیات ✓
- باب دوم : مالیات سالانه املاک، مالیات مستغلات مسکونی خالی، مالیات بر ارضی بایر، مالیات بر ارث ✓
- باب سوم: مالیات بر درآمد ✓
- باب چهارم: در مقررات مختلفه ✓
- باب پنجم: سازمان تشخیص و مراجع مالیاتی ✓

۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده

تعاریف

○ (۱) مالیات مستقیم :

این دسته از مالیات‌ها مستقیماً از دارائی یا درآمد افراد وصول می‌گردد و شامل مالیات بر دارائی و مالیات بر درآمد می‌باشد.

الف) مالیات بر دارائی	ب) مالیات بر درآمد	
۱ - مالیات سالانه املاک	۱ - مالیات بر درآمد اجاره املاک	مالیات مستقیم
۲ - مالیات بر ارث	۲ - مالیات بر درآمد کشاورزی	
۳ - حق تمبر	۳ - مالیات بر درآمد حقوق	
۴ - مالیات بر درآمد اتفاقی	۴ - مالیات بر درآمد مشاغل	
	۵ - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	
	۶ - مالیات بر درآمد	

تعاریف

○ (۲) مالیات بر ارزش افزوده:

- ✓ ارزش افزوده، تفاوت بین ارزش کالا و خدمات فروخته شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده است.
- ✓ مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که خریدار هنگام خرید کالا یا خدمات، باید به فروشنده بپردازد و فروشنده کالا و خدمات، این مالیات را در زمانهای معینی به دولت پرداخت میکند.

نگاهی به مراحل هفتگانه فراخوان مشمولین مالیات بر ارزش افزوده

۱. **در مرحله اول** در سال ۱۳۸۷ مرحله اول فراخوان ارزش افزوده کلیه واردکنندگان و صادر کنندگان و همچنین فعالان اقتصادی با مجموع فروش یک میلیارد و دویست پنجاه میلیون ریال یا بیشتر، مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده شدند.

۲. **در مرحله دوم** که از اول مهرماه ۱۳۸۸ به اجرا گذاشته شد کارخانه ها و واحدهای تولیدی دارای جواز تاسیس و پروانه بهره برداری، بهره برداران معادن، ارائه دهندگان خدمات حسابرسی و دفترداری، حسابداران رسمی، خدمات مدیریتی و مشاوره ای، خدمات انفورماتیک، هتل ها و متل های سه ستاره و بالاتر، بنکداران وعمده فروشان، نمایندگان موسسات تجاری و صنعتی، موسسات حمل و نقل، موسسات مهندسی، تبلیغاتی و بازاریابی فراخوان شدند.

نگاهی به مراحل هفتگانه فراخوان مشمولین مالیات بر ارزش افزوده

○ ۳. **در مرحله سوم** که از اول فروردین ۱۳۸۹ به اجرا گذاشته شد، دامنه شمول مودیان گسترش یافت و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که براساس شرایط مراحل اول و دوم ثبت نام، مشمول اجرای نظام مالیات بر ارزش افزوده نشده بودند و در صورتی که در سال ۱۳۸۷ یا ۱۳۸۸ مجموع فروش کالاها و ارائه خدمات (غیرمعاف یا معاف و غیرمعاف) آنها سه میلیارد ریال و بالاتر بود، مشمول این مرحله شدند.

نگاهی به مراحل هفتگانه فراخوان مشمولین مالیات بر ارزش افزوده

- ۴. **در مرحله چهارم** که از تاریخ ۱ / ۷ / ۸۹ اجرا شد و در این مرحله کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که بر اساس شرایط مراحل اول، دوم و سوم ثبت نام، مشمول اجرای نظام مالیات بر ارزش افزوده نشده بودند، در صورتی که شاغل به فعالیتهای موضوع بند «ب» ماده ۹۶ قانون مالیاتهای مستقیم (صاحبان کارگاههای صنعتی، فروشندگان طلا و جواهر و سایر فلزات تزئینی، فروشندگان آهن آلات و سایر فلزات، صاحبان تالارهای پذیرایی و رستوران ها، صاحبان هتل و هتل های یک و دو ستاره و هتل آپارتمان، صاحبان نمایشگاه های و فروشگاههای خودرو و معاملات املاک، تعمیرگاههای مجاز خودرو، چاپخانه داران، صاحبان دفاتر اسناد رسمی، مراکز ارتباط رایانه ای، دفاتر خدماتی، دولت الکترونیک، خدمات الکترونیک شهر و صاحبان سینماها، تماشاخانه ها و مکان های ورزشی و تفریحی) بودند با هر میزان فروش یا درآمد مشمول مرحله چهارم ثبت نام، آموزش و اجرای قانون شدند.

نگاهی به مراحل هفتگانه فراخوان مشمولین مالیات بر ارزش افزوده

○ ۵. **در مرحله پنجم** که از تاریخ ۱ / ۷ / ۹۰ اجرا شد کلیه اشخاص حقوقی که در مراحل قبلی مشمول نبودند و مجموع فروش کالاها و ارائه خدمات (غیرمعاف یا معاف و غیرمعاف) آنها در هر یک از سالهای ۸۷، ۸۸ و ۸۹ یک میلیارد ریال و بیشتر بود و کلیه اشخاص حقوقی که قبل یا بعد از سال ۱۳۹۰ ایجاد، تأسیس و به ثبت رسیده یا می‌رسند و حائز شرایط مذکور نشده بودند، در صورتی که مجموع فروش کالا و ارائه خدمات (غیر معاف یا معاف و غیر معاف) آنها در سال ۱۳۹۰ یا سال‌های بعد، یک میلیارد ریال و بیشتر بود، از اولین دوره مالیاتی بعد از رسیدن به آستانه مذکور، مشمول مرحله پنجم ثبت نام و اجرای قانون شدند.

نگاهی به مراحل هفتگانه فراخوان مضمولين ماليات بر ارزش افزوده

- ۶. **در مرحله ششم** از ابتدای سال ۱۳۹۴ اجرا شد. که در این مرحله اشخاص حقوقی و همچنین حقیقی (صرف نظر از مبلغ فروش سالانه) موضوع ماده « ۹۵ » قانون مالیاتهای مستقیم که به فعالیت‌های چلوکبابی‌ها، سالن‌های غذاخوری، سفره‌خانه‌های سنتی و اغذیه‌فروشی‌های زنجیره‌ای با مالکیت واحد و یا نام و نشان و عنوان تجاری واحد فارغ از مساحت محل کسب و کار و نوع مجوز مشمول مالیات بر ارزش افزوده شدند.

نگاهی به مراحل هفتگانه فراخوان مشمولین مالیات بر ارزش افزوده

- **هفتمین و آخرین فراخوان** از ابتدای مهرماه ۱۳۹۵ به اجرا درآمد،
- کلیه اشخاص حقوقی فعال با هر حجم از فروش یا درآمد (کالا و خدمت) (به استثنای اشخاص حقوقی با فعالیت‌های صرفاً معاف موضوع ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده) که به موجب فراخوان‌های قبلی تاکنون برای اجرای قانون فراخوان نشده‌اند، مشمول اجرای قانون خواهند شد.
- اشخاص حقوقی که بعد از تاریخ اجرای فراخوان نیز ایجاد، تاسیس و به ثبت می‌رسند و یا شروع به انجام فعالیت می‌کنند، در صورت فعالیت با هر حجم از فروش و یا درآمد (کالا و خدمت) از اولین دوره مالیاتی بعد از شروع فعالیت (عرضه کالا و ارائه خدمات) مشمول اجرای قانون می‌باشند.
- اشخاص حقوقی مشمول این فراخوان از تاریخ ۱۳۹۵/۰۷/۰۱ مکلف به اجرای سایر تکالیف مقرر در قانون از جمله وصول مالیات و عوارض ارزش افزوده از خریداران و ارائه اظهارنامه و واریز مالیات و عوارض بر ارزش افزوده به حساب‌های تعیین شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور می‌باشند.

ماده ۱۲ مشمولین مالیات بر ارزش افزوده

عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر و همچنین واردات آنها حسب مورد از **پرداخت مالیات معاف** می‌باشد:

- ۱- محصولات کشاورزی فرآوری نشده؛
- ۲- دام و طیور زنده، آبزیان، زنبور عسل و نوغان؛
- ۳- انواع کود، سم، بذر و نهال؛
- ۴- آرد خبازی، نان، گوشت، قند، شکر، برنج، حبوبات و سویا، شیر، پنیر، روغن نباتی و شیرخشک مخصوص تغذیه کودکان؛
- ۵- کتاب، مطبوعات، دفاتر تحریر و انواع کاغذ چاپ، تحریر و مطبوعات؛
- ۶- کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی با تأیید هیأت وزیران و حوزه‌های علمیه با تأیید حوزه گیرنده هدایا؛
- ۷- کالاهایی که همراه مسافر و برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق مقررات صادرات و واردات، وارد کشور می‌شود. مازاد بر آن طبق مقررات این قانون مشمول مالیات خواهد بود؛
- ۸- اموال غیر منقول؛
- ۹- انواع دارو، لوازم مصرفی درمانی، خدمات درمانی (انسانی، حیوانی و گیاهی) و خدمات توانبخشی و حمایتی؛

ماده ۱۲ مشمولین مالیات بر ارزش افزوده

- ۱۰- خدمات مشمول مالیات بر درآمد حقوق ، موضوع قانون مالیاتهای مستقیم؛
- ۱۱- خدمات بانکی و اعتباری بانکها، موسسات و تعاونی‌های اعتباری و صندوقهای قرض‌الحسنه مجاز و خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورسها و بازارهای خارج از بورس
- ۱۲- خدمات حمل و نقل عمومی مسافری درون و برون‌شهری، جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی؛
- ۱۳- فرش دستباف؛
- ۱۴- انواع خدمات پژوهشی و آموزشی که طبق آئین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های علوم تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارایی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و کار و امور اجتماعی ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛
- ۱۵- خوراک دام و طیور؛
- ۱۶- رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی ویژه فرودگاهها براساس فهرستی که به پیشنهاد مشترک وزارت راه و ترابری و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛
- ۱۷- اقلام با مصارف صرفاً دفاعی (نظامی و انتظامی) و امنیتی براساس فهرستی که به پیشنهاد مشترک وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد . فهرست مذکور از اولین دوره مالیاتی پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجراء خواهد بود .

نحوه رسیدگی به مالیات بر ارزش افزوده

تکالیف مؤدیان:

- (۱) تهیه اظهارنامه مالیاتی از سوی مشمولین قانون مالیات بر ارزش افزوده مطابق با فراخوان های ۷ گانه حداکثر ۱۵ روز پس از پایان هر فصل
- (۲) ارائه و ثبت اطلاعات در سامانه الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده به نشانی www.evat.ir
- (۳) امکان رسیدگی به اظهارنامه های ثبت شده در سامانه از یک روز پس از ارسال تا حداکثر به مدت ۱۰ سال از سوی مأمورین مالیاتی
- (۴) ارسال دعوتنامه ارائه دفاتر، اسناد و مدارک به مؤدیان از سوی سازمان امور مالیاتی

➔ نحوه رسیدگی به مالیات بر ارزش افزوده

○ (۵) ارائه اسناد و دفاتر به مأمورین مالیاتی از سوی مؤدیان به صورت حضوری پس از دریافت دعوتنامه

○ (۶) تکمیل صورتجلسه تحویل اسناد و مدارک (تهیه و تنظیم فرم ها صورتجلسه از سوی مأموران مالیاتی)

توجه: ارائه اسناد و دفاتر با تعیین وقت قبلی بازدید از محل فعالیت مؤدی با حضور مأمور مالیاتی

○ (۷) اعلام نواقصات و ایرادات در دفاتر و یا مستندات ارائه نشده به مؤدیان از سوی سازمان امور مالیاتی

نحوه رسیدگی به مالیات بر ارزش افزوده

- ۸ اقدام واحد مالیاتی به تهیه گزارش بر اساس اسناد و مدارک واصله
- ۹ آغاز فرآیند رسیدگی و حسابرسی دفاتر و اسناد
- ۱۰ صدور برگه تشخیص بر اساس گزارش مذکور و مطالبه مالیات و عوارض ارزش افزوده و ابلاغ به مؤدی

اقدامات مؤدی نسبت به اوراق مالیات های مطالبه شده :

- ۱۱ تمکین یا اعتراض مؤدی به برگه صادره (عدم اعتراض ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ به مفهوم تمکین خواهد بود).
- ۱۲ ممیز کل مربوطه یا رئیس مالیاتی مکلف است ظرف مدت ۲۰ روز نسبت به حل و فصل اختلافات و رسیدگی به اعتراض مؤدی اقدام نماید.
- ۱۳ در صورت عدم توافق و حل مشکل ، پرونده به هیأت حل اختلاف بدوی ارجاع خواهد شد.
- ۱۱ صدور رأی و ابلاغ نتیجه حسابرسی به مؤدی پس از تشکیل جلسه
- ۱۲ امکان اعتراض به نتیجه هیأت حل اختلاف بدوی
- ۱۳ برگزاری جلسه هیأت حل اختلاف تجدید نظر پس از تشکیل جلسه بدوی در صورت اعتراض به رأی هیأت بدوی

نحوه رسیدگی به مالیات بر ارزش افزوده

- (۱۴) صدور رأی نهایی و ابلاغ نتیجه جلسه تجدید نظر به مؤدی
- (۱۵) با توجه به قانون ، امکان طرح پرونده های ارزش افزوده در شورای عالی فراهم نیست . مؤدی مکلف است در صورت اعتراض به آرای تجدید نظر از طریق دیوان عدالت اداری و یا هیأت ۲۵۱ مکرر مالیات های مستقیم ، اقامه دعوی نماید.
- (۱۶) در صورت پذیرش اعتراض از سوی دیوان، پرونده به هیأت هم ارز جهت رسیدگی ارجاع می گردد. این در حالیست که اعتراض در هیأت ۲۵۱ مکرر به نتیجه رسد، خود رأساً اقدام به صدور رأی خواهد نمود.
- (۱۷) پس از صدور رأی تجدید نظر، اوراق مالیاتی قطعی صادر و به مؤدی ابلاغ می گردد.
- (۱۸) در صورت عدم تعیین تکلیف ظرف مدت ۱۰ روز، اوراق قطعی صادره به واحد وصول اجرا ارسال می گردد.
- (۱۹) واحد مذکور مجاز به صدور برگ اجرائیه نسبت به مستندات و مدارک در دست و ابلاغ آن به مؤدی خواهد بود.
- (۲۰) در صورت عدم انجام تعهدات از سوی مؤدی پس از صدور برگ اجرا، اداره وصول اجرا نسبت به اعمال محدودیت های قانونی (توقیف اموال، مسدودی حساب، ممنوعیت خروج، ..) اقدام می نماید.

مرجع حل اختلاف مالیاتی

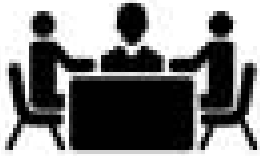

○ ماده ۲۴۴: مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش بینی شده، هیأت حل اختلاف مالیاتی است. هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل خواهد شد:

○ ۱- یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور

○ ۲- یک نفر قاضی اعم از شاغل و یا بازنشسته. در صورتی که قاضی بازنشسته واجد شرایطی در شهرستانها یا مراکز استانها وجود نداشته باشد بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس قوه قضائیه یک نفر قاضی شاغل را برای عضویت هیأت معرفی خواهد نمود.

مرجع حل اختلاف مالیاتی

○ ۳- یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع معادن یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی یا مجامع حرفه ای یا تشکل های صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مؤدی در صورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مؤدی انتخاب خود را اعلام ننماید سازمان امور مالیاتی با توجه به نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی از بین نمایندگان مزبور یک نفر را انتخاب خواهد کرد. **تبصره ۱: جلسات هیأت های حل اختلاف مالیاتی با حضور سه نفر رسمی است و رأی هیأت های مزبور با اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا است، ولی نظر اقلیت باید در متن رأی قید گردد.**

مؤدی تنها مجاز به انتخاب و معرفی نماینده بند (۳) ماده ۲۴۴ در **اولین اعتراض تسلیمی** به اداره امور مالیاتی می باشد.

شورای عالی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

- **ماده ۲۵۱:** مودی یا اداره امور مالیاتی می تواند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رای قطعی هیات حل اختلاف مالیاتی، به استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقص رسیدگی، با اعلام دلایل کافی به شورای عالی مالیاتی شکایت و نقص رای و تجدید رسیدگی را درخواست کنند.
- **ماده ۲۵۱ مکرر:** در مورد مالیات های قطعی موضوع این قانون و مالیات های غیر مستقیم که در مرجع دیگری قابل طرح نباشد و به ادعای غیر عادلانه بودن مالیات مستندا به مدارک و دلایل کافی از طرف مودی شکایت و تقاضای تجدید رسیدگی شود وزیر امور اقتصادی و دارایی می تواند پرونده امر را به هیاتی مرکب از سه نفر به انتخاب خود جهت رسیدگی ارجاع نماید. رای هیات به اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا می باش. حکم این ماده نسبت به عملکرد سنوات ۱۳۶۸ تا تاریخ تصویب این اصلاحیه نیز جاری خواهد بود.

شورای عالی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

○ **ماده ۲۵۲:** شورای عالی مالیاتی مرکب است از ۲۵ نفر عضو که از بین اشخاص صاحب نظر، مطلع و مجرب در امور حقوقی، اقتصادی، مالی، حسابداری و حسابرسی که دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی یا معادل در رشته های مذکور می باشند به پیشنهاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب می شوند.

تبصره ۱ – حداقل ۱۵ نفر از اعضاء شورای عالی مالیاتی باید از کارکنان وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا سازمان ها و واحدهای تابعه آن که دارای حداقل شش سال سابقه کار در مشاغل مالیاتی باشند انتخاب شوند.

تبصره ۲ – جلسات شورای عالی مالیاتی با حضور حداقل دو سوم اعضاء رسمی است و تصمیمات آن با رأی حداقل نصف به علاوه یک حاضرین معتبر خواهد بود.

دستور العمل سازمان امور مالیاتی در خصوص ” نحوه ی استرداد اضافه مالیات پرداختی“

مقدمه :

○ برابر مفاد ماده (۱۷) قانون مالیات بر ارزش افزوده ((مالیاتهایی که مؤدیان در موقع خرید کالا یا خدمت برای فعالیت های اقتصادی خود به استناد صورتحسابهای صادره موضوع این قانون پرداخت نموده اند، حسب مورد از مالیاتهای وصول شده توسط آنها کسر و یا به آنها مسترد می گردد. ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید نیز از جمله کالاهای مورد استفاده برای فعالیت های اقتصادی مؤدی محسوب می گردد.

تبصره ۱- در صورتی که مؤدیان مشمول حکم این ماده در هر دوره مالیاتی اضافه پرداختی داشته باشند، مالیات اضافه پرداخت شده به حساب مالیات دوره های بعد مؤدیان منظور خواهد شد و در صورت تقاضای مؤدیان ، اضافه مالیات پرداخت شده ظرف دوره بعد، از محل وصولی های جاری در آمد مربوط مسترد خواهد شد.

دستور العمل سازمان امور مالیاتی در خصوص ” نحوه ی استرداد اضافه مالیات پرداختی “

ماده ۱- شرایط استرداد:

۱-۱ مؤدیانی که مبادرت به درخواست استرداد اضافه پرداختی مالیات و عوارض می نمایند بایستی باستناد ماده ۸۱ قانون مالیات برارزش افزوده، در نظام مالیات بر ارزش افزوده ثبت نام نموده باشند.

۱-۲ متقاضی استرداد بایستی اظهارنامه دوره مالیاتی مربوط را مطابق مفاد ماده ۲۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده تکمیل و تسلیم نموده باشد.

تبصره: در صورت عدم تسلیم اظهارنامه مطابق مفاد ماده (۲۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده، اضافه پرداختی مؤدی قابل استرداد در این دوره نبوده و صرفاً با رعایت سایر مقررات مربوطه (از جمله اختیار سازمان به رسیدگی و حسابرسی) قابل انتقال به حساب مالیات و عوارض دوره بعد خواهد بود.

۱-۳ درخواست استرداد منوط به وجود اضافه پرداختی (مازاد مالیات و عوارض پرداختی نسبت به مالیات و عوارض دریافتی) و انتخاب روش دو بخش ج مندرج در اظهارنامه تسلیم شده هر دوره مالیاتی می باشد.

تبصره : در صورت درخواست استرداد، مؤدی می بایست علاوه بر درج درخواست استرداد در فرم اظهارنامه، فرم درخواست استرداد (پیوست شماره یک) را تکمیل و حداکثر ظرف سی روز از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه به اداره امور مالیاتی مربوطه تسلیم نماید. در صورت عدم درج درخواست استرداد در فرم اظهارنامه و عدم ارائه فرم درخواست استرداد در مهلت مقرر (سی روز) درخواست استرداد گن لم یکن تلقی و اضافه پرداختی مؤدی با رعایت سایر مقررات مربوطه (از جمله اختیار سازمان به رسیدگی و حسابرسی) به حساب مالیات و عوارض دوره بعدی منظور خواهد گردید.

دستور العمل سازمان امور مالیاتی در خصوص ” نحوه ی استرداد اضافه مالیات پرداختی “

۴-۱ کلیه مؤدیان این نظام مالیاتی از جمله مؤدیان محترم متقاضی استرداد (مطابق ماده ۳۴ قانون مالیات بر ارزش افزوده) مکلفند کلیه اسناد و مدارک معاملات خود را ثبت و نگهداری نموده و در صورت لزوم و درخواست به اداره امور مالیاتی مربوطه ارائه نمایند.

۵-۱ مؤدیان نظام مالیات بر ارزش افزوده که متقاضی استرداد می باشند، مکلفند همراه فرم تکمیل شده درخواست استرداد و یا حداکثر ظرف سی روز از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه، اسناد و مدارک مثبت مذکور در ماده ۲ این دستورالعمل را به اداره امور مالیاتی ذیربط ارائه نمایند.

۶-۱ کلیه اسناد و مدارک استرداد می بایست به نام و متعلق به مؤدی باشد.

دستور العمل سازمان امور مالیاتی در خصوص ” نحوه ی استرداد اضافه مالیات پرداختی “

ماده ۲- مدارک و مستندات:

۱- مدارک و مستندات لازم برای ارائه به اداره امور مالیاتی در مورد واردات عبارتند از:

تصویر پروانه سبز وارداتی،
تصویر قبض پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده در گمرک (در صورت عدم درج مالیات و عوارض در پروانه سبز گمرکی)
صورتحساب‌های فروش طرف خارجی (Performa invoice) و فهرست کالا،
تصویر بارنامه و بیمه نامه،
تصویر مجوز وزارت صنایع و معادن و دیگر وزارتخانه‌های ذیربط حسب مورد

۲- مدارک و مستندات لازم برای ارائه به اداره امور مالیاتی در مورد صادرات عبارتند از:

تصویر پروانه صادراتی،
حواله خروج کالا از انبار مؤدی،
برگ خروجی صادره توسط گمرک (در مورد کالا)
صورتحساب‌های خرید کالاها جهت صادرات و یا تکمیل فهرست خلاصه معاملات

دستور العمل سازمان امور مالیاتی در خصوص ” نحوه ی استرداد اضافه مالیات پرداختی “

ماده ۲- مدارک و مستندات:

۲-۳ مدارک و مستندات لازم برای ارائه به اداره امور مالیاتی در مورد اضافه پرداختی ناشی از مبادلات داخل کشور عبارتند از؛

صورتحسابهای خرید و صورتحسابهای فروش (حسب مورد)
فهرست خلاصه معاملات مربوط به خرید و فروش (پیوست شماره چهار)

نحوه ی استرداد اضافه مالیات پرداختی

ماده ۴ - نحوه کنترل و رسیدگی اسناد و مدارک جهت استرداد؛

الف - فرایند کنترل و رسیدگی اسناد و مدارک جهت استرداد در خصوص واردات ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید:

الف - ۱) اخذ تصویر گواهی دریافت چک (توسط سازمان امور مالیاتی کشور)
الف - ۲) اخذ تصویر مجوز وزارت صنایع و معادن در رابطه با معافیت حقوق ورودی ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید مصوب ۹۵۳۱/۲/۴۲ شورای انقلاب
الف - ۳) بررسی اسناد و مدارک حسابداری مبنی بر ثبت فعالیت های مربوط به واردات ماشین آلات خطوط تولید تا انتقال به حساب داراییهای ثابت (حساب های سفارشات، اعتبارات اسنادی، دارایی های ثابت و ...)

الف - ۴) مشاهده عینی ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید توسط مامور رسیدگی
الف - ۵) بررسی رعایت شرایط پیش بینی شده در دستورالعمل ۵۰۳۷۸ مورخ ۷۸/۸/۵۲ سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص صدور گواهی اخذ چک به نیابت از گمرک جمهوری اسلامی ایران
الف - ۶) اظهار نظر در خصوص نصب و کارکرد ماشین آلات و تجهیزات در خط تولید
الف - ۷) بررسی سرفصل های حساب مرتبط با چک های تسلیمی به اداره امور مالیاتی در دفاتر قانونی (حساب های انتظامی، حساب های پرداختنی، اسناد پرداختنی و ...)
الف - ۸) اظهار نظر در مورد ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید، به لحاظ اینکه کالاهای تولیدی توسط ماشین آلات مذکور کالاهای معاف موضوع ماده ۲۱ قانون نباشد.

نحوه ی استرداد اضافه مالیات پرداختی

ماده ۴- نحوه کنترل و رسیدگی اسناد و مدارک جهت استرداد؛

ب- فرایند کنترل و رسیدگی اسناد و مدارک جهت استرداد مربوط به صادرات کالا و خدمات و هرگونه اضافه پرداختی برای فعالیت عادی در دوره مالیاتی مورد رسیدگی:

ب- ۱) کنترل اطلاعات اظهارنامه و درخواست استرداد با اسناد و مدارک ارائه شده توسط مؤدی

ب- ۲) کنترل اعتبار مالیاتی خرید و هزینه‌ها و بررسی صحت اقلام اطلاعاتی مندرج در صورت حساب و مبالغ مالیات و عوارض پرداختی

ب- ۳) بررسی و احراز صحت مدارک مثبت خرید و هزینه‌ها و کنترل رعایت ضوابط صدور صورت حساب

ب- ۴) انطباق مدارک مثبت خرید خارجی و هزینه‌های وارداتی با پروانه گمرکی (فاکتور، بیمه نامه، بارنامه و ...)

ب- ۵) بازدید از دارایی ثابت خریداری شده به استناد صورت حساب‌های خرید داخلی

ب- ۶) بررسی صورت حساب‌های فروش و درآمد خدمات و ردیابی ثبت آن در دفاتر و تطبیق با مدارک پشتوانه آنها

ب- ۷) کنترل و بررسی حساب برگشت از فروش و مدارک مثبت مربوط به کالاهای مرجوعی

ب- ۸) احراز صحت مدارک مثبت خروج کالا (پروانه صادراتی گمرک) در مورد صادرات کالا

دستور العمل نحوه ی استرداد موقت مالیات و عوارض ارزش افزوده به صادرکنندگان کالا

- دستورالعمل: ۲۰۰/۹۴/۵۱۰
- نحوه استرداد موقت مالیات و عوارض ارزش افزوده به صادرکنندگان کالا، موضوع ماده (۳۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

○ شماره: ۲۰۰-۹۴-۵۱۰

○ تاریخ: ۲۲-۰۶-۱۳۹۴

○ مخاطبین:

روسای محترم امور مالیاتی شهر و استان تهران
مدیران کل محترم امور مالیاتی استانها
مدیران کل محترم مالیات بر ارزش افزوده شهر و استان تهران
مدیر کل محترم امور مالیاتی مودیان بزرگ

در اجرای ماده (۳۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که مقرر می دارد: "سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است مالیات بر ارزش افزوده اخذ شده از صادرکنندگان را از کالاهایی که از مبادی خروجی رسمی صادر شده با ارائه اسناد و مدارک مثبت **حداکثر تا مدت یک ماه پس از ارائه برگ خروجی** صادره توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران از محل وصولی های جاری آن سازمان به صادرکنندگان مسترد نماید." لذا ادارات امور مالیاتی و صادرکنندگان مکلفند حداکثر ظرف مهلت مقرر و با رعایت موارد ذیل اقدام لازم را معمول نمایند.

تسهیل روند صدور گواهینامه ثبت نام در نظام مالیات بر ارزش افزوده

○ تاریخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹

- در جلسه هیأت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار که با حضور اعضای هیأت مقررات زدایی متشکل از نمایندگان قوای مقننه، قضائیه، دولت، اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف و سازمان امور مالیاتی به ریاست وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی برگزار شد (موضوع ماده ۵۷ قانون رفع موانع تولید)، مشکلات فعالین بخش خصوصی در خصوص نحوه صدور گواهی ثبت نام در نظام مالیات بر ارزش افزوده بررسی و کلیه بخشنامه‌های مالیاتی در این خصوص به صورت یک بخشنامه‌ی تجمیعی به تصویب رسید.

در این بخشنامه‌ی تجمیعی شرایط به شرح ذیل تسهیل شد:

- (الف) مؤدیان به منظور ثبت نام فقط به سامانه www.tax.gov.ir مراجعه کرده و نیاز به بارگذاری اطلاعات در سامانه‌ی دیگری نخواهند داشت.
- (ب) مدارک مالیاتی مورد نیاز صدور گواهی به ارائه‌ی اظهارنامه‌های دوره مشمولیت که تا زمان ثبت نام اظهار نشده است تقلیل یافت.
- (ج) مدت اعتبار گواهی مؤدیان حائز شرایط جدید برای بار اول به شش ماه افزایش یافت.
- (د) مدت اعتبار گواهی برای افرادی که بدهی مالیاتی خود را پرداخت یا ترتیب پرداخت داده اند، ۱۲ ماه تعیین شد.
- (ه) مدت اعتبار گواهی برای مؤدیان خوش حساب به ۲۴ ماه افزایش یافت
- (و) مدت زمان صدور گواهینامه به ۷ روز کاهش یافت و به منظور تسریع در صدور گواهینامه، مؤدیان می توانند از یکماه قبل از پایان انقضای اعتبار نسبت به تمدید آن درخواست خود را ارائه کنند.
- (ی) در صورت لغو اعتبار گواهینامه مؤدی، معاملات مؤدی مشروط به احراز اصالت مبتنی بر حسابرسی مالیاتی، تا تاریخی که اعتبار لغو نشده است قابل قبول است.

مشکلات

نبود **deadline** برای رسیدگی به اظهارنامه ها (موضوع رسیدگی به اظهارنامه های مالیاتی ثبت شده در سامانه بدون در نظرگیری مهلت زمانی مشخص از یک روز تا بعضاً ۱۰ سال نیز متغیر است).

عدم اطلاع به موقع مؤدی از نواقص و مدارک تحویلی موضوع مالیات ارزش افزوده

عدم پیش بینی مفاد ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات های مستقیم در ارتباط با موضوع مالیات بر ارزش افزوده در قانون
(در صورت اعتراض به نتایج هیأت تجدید نظر موضوع مالیات های عملکرد، پرونده قابل طرح در شورای عالی مالیاتی است. این در حالیست که این روند در ارتباط با ارزش افزوده در متن قانون پیش بینی نشده است.))

مشکلات

مؤدیان مالیاتی تنها در اولین اعتراض فرصت انتخاب نماینده مدافع خود (بنده ۳ مرجع حل اختلاف) از بخش خصوصی را دارند.

تشکیل کمیته ویژه استرداد خارج از ضوابط قانونی در بعضی ادارات کل، همچنین ارجاع پرونده استرداد قطعی شده پس از امضای چک استرداد به نمایندگان محترم دادستانی و حراست اداره کل امور مالیاتی موجب طولانی تر شدن زمان رسیدگی موضوع استرداد های درخواستی شده است.

پیشنهادات

راهکار رفع مشکلات ارزش افزوده

موضوع	راهکار
مشمول نرخ صفر کردن برخی کالاها برای پرداخت مالیات به جای معافیت آنها.	راهکار اول
اعمال تمهیدات ویژه جهت تسهیل در امر استرداد اضافه پرداختی مالیات بر ارزش افزوده	راهکار دوم
ایجاد سیستم نرم افزاری و حسابداری و صندوق های فروش و صدور فاکتور آنلاین برای کلیه مودیان توسط سازمان امور مالیاتی.	راهکار سوم
مشخص کردن گستره انواع کالاهای مشمول نرخ صفر یا پرداخت مالیات با نام مشخص کالا.	راهکار چهارم
کاهش تعداد دوره ها و افزایش فواصل زمانی پرداخت مالیات و ارائه اظهارنامه مالیاتی برای مودیان. (دوره های شش ماهه)	راهکار پنجم
اعطای تخفیف مالیاتی به مؤدیان خوش حساب، در مقابل جریمه مؤدیان متخلف.	راهکار ششم

پیشنهادات

راهکار رفع مشکلات ارزش افزوده

موضوع	راهکار
قبول ضمانتنامه مالیاتی از مودیان توسط سازمان امور مالیاتی بابت خرید و فروش های مدتدار و نسیه برای کاهش فشار بر نقدینگی و سرمایه در گردش آنها.	راهکار هفتم
جذب و آموزش نیروی انسانی و ممیزان متخصص و خُبره، توسط سازمان امور مالیاتی برای رسیدگی سریع تر و دقیق تر به پرونده های مالیاتی.	راهکار هشتم
فراهم آوردن زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری لازم برای اجرای بهتر و مناسب تر قانون مالیات بر ارزش افزوده .	راهکار نهم
اطلاع رسانی دقیق و آموزش مقررات مربوط به مالیات بر ارزش افزوده به مودیان از طریق افزایش فرهنگ مالیاتی توسط رسانه های جمعی، شنیداری، دیداری	راهکار دهم
با توجه به دستورالعمل نحوه استرداد موقت مالیات و عوارض ارزش افزوده به صادرکنندگان کالا ویژه صادر کنندگان، با توجه به شعار سال، این دستور العمل برای کلیه مؤدیان و فعالان اقتصادی اعم از صادر کننده، تولید کننده اعمال گردد.	راهکار یازدهم

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان زنجان

پایان